

Говор ВИСОКОГ представника/специјалног представника Европске уније Кристијана Шварц-Шилинга на округлом столу на тему Препреке на путу БиХ према ЕУ: Како осигурати ли

Конкретни приједлози за будућност без виза

Даме и господо,

Питање визног режима најбоље илуструје јаз између испразне политичке реторике и конкретних приједлога за побољшање услова живота свих грађана Босне и Херцеговине.

Постојећи визни режим је комерцијално штетан, иритира грађане и понижавајући је, у смислу међународног угледа Босне и Херцеговине.

Сумњам да на политичкој сцени Босне и Херцеговине постоји политичар који би био против омогућавања грађанима БиХ да лакше путују у Европску унију.

Сви желе путовати без виза. Међутим, не желе сви да предузму мјере које се морају предузети да би обезбиједили безвизни режим за босанскохерцеговачке грађане.

Дозволите ми да будем јасан. У питању су двије ствари:

— лакше добијање виза за босанскохерцеговачке грађане,

и

— либерализација визног режима.

Уколико се све буде одвијало у позитивном смјеру, почетком следеће године бисмо могли имати мандат који би осигурао лакше добијање виза за босанскохерцеговачке грађане.

У којем року може доћи до либерализације визног режима, односно до успостављања безвизног режима са Европском унијом, зависиће од брзине којом ће бити предузете потребне политичке и административне мјере.

Као што је рекао амбасадор Хемфриз, лакше добијање виза значи поједностављивање процедуре за поједине категорије грађана, и подразумијева мање документације која се доставља уз захтјев за издавање визе, издавање већег броја виза које омогућавају неколико улазака и излазака из стране земље, издавање виза на дужи временски период, укидање или смањивање трошкова издавања за поједине категорије грађана и скраћивање рока за обраду захтјева.

Сваки грађанин ове земље који је морао проћи дуготрајну и неугодну процедуру добијања визе ће искрено поздравити сваки од ових помака.

Лакше добијање виза за босанскохерцеговачке грађане ће имати позитиван утицај на економију, с обзиром да ће предузећа моћи ефикасно да конкуришу на међународној сцени само онда када њихови запосленици буду могли слободно путовати како би испуњавали захтјеве својих клијената.

Лакше добијање виза за босанскохерцеговачке грађане би такође послало важну поруку Европи и Босни и Херцеговини:

— да Босна и Херцеговина није земља која балансира на вањском рубу законитости и нормалности, него пуноправан и уважен члан европске породице држава, и

— да Европа признаје напредак који је ова земља

остварила током свог послеријатног опоравка.

Из ових разлога сам и прије преузимања функције високог представника и специјалног представника Европске уније лобирао за лакше добијање виза за босанскохерцеговачке грађане.

У јуну ове године водио сам опширне разговоре о овом питању са господином Франком Фратинијем, потпредсједником Европске комисије и комесаром за питања из области правде, слободе и безбједности.

Комесар Фратини је и тада имао позитиван став, а и сада размишља на исти начин.

Све већа вјероватноћа увођења безвизног режима за БиХ, као крајњег циља, је у складу с напретком који је Босна и Херцеговина остварила у увођењу система издавања личних докумената и исправа у складу са европским стандардима и у погледу контроле миграција.

Овај систем још увијек није у потпуности успостављен, али је доста тога учињено. Укратко: Државна гранична служба и Државна агенција за истраге и заштиту функционишу; Савјет министара БиХ је усвојио Интегрисану стратегију за управљање босанскохерцеговачком границом; Босна и Херцеговина је усвојила стратегије о имиграцији, азилу и визама у складу са важећим законима ЕУ.

Босна и Херцеговина је потписала и споразуме о сарадњи полицијских снага са десет земаља и њени органи сада издају пасоше, личне карте и возачке дозволе према међународним стандардима.

Уз то, успостављена је специјална служба за контролу имиграција и у току је усвајање закона, у складу са европским стандардима, којим се регулише питање страних држављана који живе на територији БиХ. У току је успостава Центра за притвор незаконитих имиграната, а органи власти управо врше свеобухватну ревизију држављанства свих натурализованих

држављана БиХ.

На крају, Босна и Херцеговина је успоставила централизован систем за контролу издавања виза за улазак на територију Босне и Херцеговине.

Међутим, још увијек постоје препреке које је потребно превазићи да би безвизни режим постао стварност, а те препреке морају превазићи политичари који се кандидују за изборе 1. октобра.

Дакле, шта они морају да ураде?

Прије свега, морају да заврше спровођење свеобухватних реформи. Дозволите ми да будем јасан. Уколико се не спроведе реформа полиције, и уколико се не обезбиједи сарадња са Хашким трибуналом, грађани ове земље ће и даље чекати у редовима за визе.

Бирачи треба да схвате да је сваки кандидат који тврди да је за увођење безвизног режима, а при томе се противи реформи полиције и сарадњи са Хагом, заправо особа која своје тврдње не поткрепљује конкретним дјелима.

Које конкретне мјере морају бити предузете да би се обезбиједила измјена визног режима који је на снази за босанскохерцеговачке грађане?

Органи власти што прије треба да предузму сљедеће активности:

- Министарство цивилних послова треба да осигура да ентитетски и кантонални МУП-ови започну уношење података у базу података о регистрацији возила која је на државном нивоу;
- Министарство цивилних послова такође треба да осигура предузимање активности на интегрисању система путних исправа у ЦИПС-ов систем регистрације грађана,
- Министарство цивилних послова треба да убрза увођење новог пасоша који испуњава биометричке услове Међународне

организације за цивилну авијацију и ЕУ.

– Министарство безбједности треба да изради подзаконске акте потребне за успоставу Система за податке о имиграцији, што ће омогућити централизовану регистрацију и персонализацију боравишних дозвола, и

– Министарство безбједности треба да отпочне имплементацију усвојене Интегрисане стратегије за управљање босанскохерцеговачком границом, како би се контрола безбједности на граници дефинисала као једно од приоритетних питања.

Даме и господо,

Дозволите ми да закључим тиме што ћу подсјетити учеснике у расправи на данашњем округлом столу на закључке проистекле из прошлогодишње дискусије. Интересантно их је поново прочитати. Прошле године на оваквом округлом столу закључено је да постоји «јасан консензус» свих политичких странака у погледу потребе да се за грађане БиХ олакша процедура за добијање виза.

Да би се овај консензус претворио у позитивну акцију, закључено је да је потребно урадити сљедеће:

– осигурати јачање владавине права,

– повести ефикаснију борбу против организованог криминала, и

– успјешно окончати реформу полиције и осигурати бољу сарадњу са Хашким трибуналом.

Све ово звучи познато, зар не?

Ово су питања од којих ће грађани Босне и Херцеговине осјетити изузетно позитивне ефекте, али сви врло добро знамо да је жеље пуно лакше дефинисати него конкретно реализовати.

Данас је сваки политичар који се кандидује за изборе гласан заговорник безвизног режима за грађане Босне и Херцеговине. Бирачи морају обезбиједити да њихови будући представници знају како да гласно заговарање овог пројекта претворе у исправно усмјерену и ефикасну подршку реформама.

Хвала.